

ABŞ-nyň Türkmenistandyk Ilçihanasy

744000 Türkmenistan
Aşgabat, Puşkin köç. 9

Telefon: 35 00 45; faks: 39 26 14
Sajt: www.usemb-ashgabat.rpo.at

23-nji sany

Aýlyk habarlar toplumy

2003-nji ýylyň iýuly

Amerikan medeniýetiniň hepdeleniň Aşgabatda gyzgyn garşy alynýar

Neşiriň bu sanynda:

- 2 Gümrük we serhet gulluklary üçin IBIT maksatnamasy
- 2 Türkmen hünar-menleri Wenada okuň geçýär
- 3 Türkmenistanda uçurym durmuşy
- 3 Jemgyyetiçilik gatnaşyklary boýunça okuň
- 4 Iňlis dili mugallymlary üçin tomus lageri
- 4 Iňlis dili mugallymlarynyň Gökderedäki maslahaty
- 5 Yolötendäki ýaşlar üçin saglyk lageri
- 5 YUSAID-iň sebit boýunça bölüm başlygy Aşgabatda
- 6 Gyrgyzstan regional söwda maslahaty
- 6 DOTS terapiýasy boýunça seminar
- 6 Maski maksatnamasy barada bildiriş

Birleşen Ştatlaryň Türkmenistandyk Ilçihanasy iýun aýynyň 30-y (duşenbe) bilen iýul aýynyň 5-i (şenbe) aralygynda ABŞ-nyň garaşsyzlyk günü mynasybetli amerikan medeniýetiniň hepdelenigini geçirdi. Türkmenistan döwletiniň köpçülükleyín habar beriş serişdeleri aşgabatlylar tarapyndan gyzgyn we mähirli garşy alnan bu medeni çäräni giňişleýin beýan etdi.

Medeni hepdelik "Amerika türkmenistanylaryň gözü bilen we Türkmenistan amerikalaryň gözü bilen" diýlip atlandyrylan surat sergisi bilen açıldı. Türkmenistanyň milli kitaphanasynda gurnalan bu özboňşly surat sergisini 30-njy iýunda 150 adamlyk märekkäniň öünde ABŞ-nyň ilcisiniň orunbasary Robert Tänzi açdy. Bu sergide ABŞ-nyň hökümeti tarapyndan maliýelesdirilýän alyş-çalyş maksatnamalarynyň uçurymlary, ABŞ-nyň İlçihanasyň ýerli ilatdan bolan işgärleri, şeýle hem ABŞ-da bolup gelen Türkmenistanyň beýleki raýatlary tarapyndan alnyp, Amerikanyň özlerinde galdyran täsirini beýan edýän suratlar goýlupdyr. Şeýle hem, sergä Türkmenistanda ýasaýan we işleyän amerikalaylar tarapyndan alnyp, olaryň Türkmenistana bolan garaýsyn şöhlendiriyän suratlar çykarylypdyr. Bu sergi kitaphanada iýul aýynyň 3-ne çenli halk köpçüligine hyzmat etdi.

Şeýle hem, İlçihana belli bir derejede amerikan medeniýeti bilen bagly dürlü medeni-dynç alyş çärelerini geçirdi. Bu çäreler amerikan filmleriniň festiwalyny, merkezi seýil bagynda geçirilen konserti we çeper höwesjeňleriň ýerine ýetirmeginde Willýam Şekspiriň iň ilhalar komediýalarynyň birini öz içine alýardı.

Türkmenabatly ýaş aktýorlar Şekspiriň "Säwlikler komediýasy" atly oýunuň sadalaşdyrylan görünüşi ýerine ýetirýärler.

Surat sergisine gelen tomaşaçy Türkmenistana amerikalaryň gözü bilen garayär.

Amerikan filmleriniň festiwalında türkmenistanly tomaşaçylara alty sany film hödürleinip, olaryň arasynda "Ajayip Yediler" ýaly meşhur nusgawy filmler bilen birlikde "Monster, Ink." ýaly gelejegiň nusgawy filmi-de bardy. Festiwalıň üstünlikli geçmegini göz önde tutmak bilen İlçihana gelejekde şunuň ýaly çäräni has köp geçirmeği planlaşdyryrá.

Amerikan medeniýetiniň hepdeliginde Şekspiriň "Säwlikler komediýasynyň" halka hödürleinmeginiň ýeriksiz görünmegi-de mümkün, ýone höwesjeňleriň sadalaşdyryp taýýarlan bu oýunuň goýmagy alyş-çalyş maksatnamalaryň uçurymlary teklip edende, İlçihana olara teklibini ret edip bilmedi. Bu parça Parahatçılık Korpusynyň meýletinçileriniň goldawy bilen Türkmenabadyň Gelejekki ýolbaşçylar alyş-çalyş maksatnamasynyň (FLEX) uçurymlarynyň döreden şahyrçılık klubunda sada iňlis diline terjime edilip sahnalaşdyrylpdyr. Tomaşaçylaryň bu oýna has gyzyklanmaklary üçin gahrymanlaryň we şäherleriň atlary türkmen atlary bilen çalşyrylpdyr. ABŞ-nyň we Beyik Britaniýanyň ilçileriniň orunbasarlarynyň açmagy bilen iýulyň 2-3-ne tomaşaçylara hödürlenen bu oýun, diýseň şowly geçdi.

Iýul aýynyň 3-de ABŞ-nyň İlçihanasy Türkmenistanyň Medeniýet ministrligi bilen hyzmatdaşlykda türkmen we amerikan sazlarynyň konsertini gurady. İki sagada çeken bu konsertde Milli medeni merkeziň orkestri, jaz

(soňy 4-nji sahypada)

Türkmenistanyň gümrük we serhet gulluklary IBIT amerikan maksatnamasy boýunça oku geçýärler

Türkmenistanyň dürlı welaýatlaryndan gelen 25 töweregى serhetcidir gümrükhanı işgäri serhetden bikanun geçirilip biljek ýadro, himiki we biologik ýaraglaryň böleklerini ýüze çykarmagyň häzirki zaman usullaryny öwrenmek üçin ABŞ-nyň İçeri howpsuzlyk ministriň tarapyndan maliýeleşdirilýän Halkara serhet goragy türgenleşigi (IBIT) maksatnamasy boýunça 8-11-nji iýul aralygynda Aşgabatda türgenleşik okuwyny geçdi.

Amerikalı gümrük işgärləridir serhetçileriniň geçiren bu dört günlük türgenleşik okuwy maşynlarda ýasalan bukularyň üstünü açmak, galp dokumentleri kesgitlemek we şübheli hereketlerden many çykarmak, şeýle hem, rentgen enjamlaryny we süyüm-optika zondlaryny iň täze kysymly kompýuterleri ulanmagy öwretmegi öz içine alýardy.

Bu türgenleşik okuwyna Türkmenistanyň Eýran, Owganystan, Özbegistan, Gazagystan bilen serhetlerinde yerleşýän daşky postlaryndan, şeýle hem, Kaspi deňzindäki portlardan gullukçylar gatnaşdy.

Türkmenistanly gümrük işgäri zond ulanmak bilen awtoulagyrň buýy ýerini kesitlenmäge çalyşyăr.

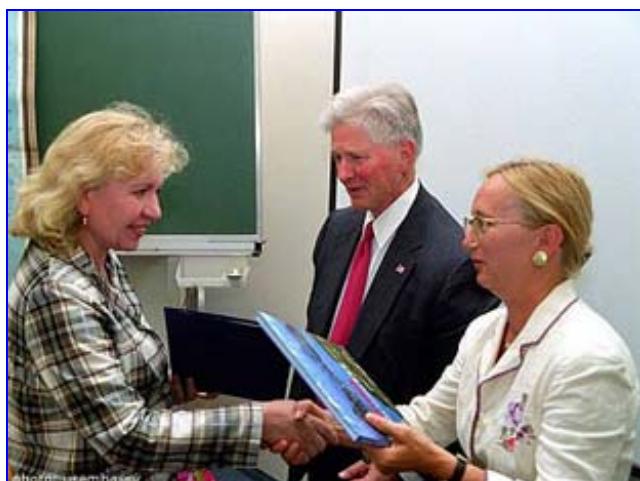
ABŞ-nyň gümrük gullugynyň işgäri Roland Harris IBIT maksatnamasy boýunça seminar geçirýär.

Şu ýylyň noýabr aýynda ABŞ-nyň İçeri howpsuzlyk ministriň 16 gümrük işgäri we serhetçi bilen ABŞ-da türgenleşik okuwyny dowam etdirmekçi.

ABŞ-nyň serhet gullugynyň aýtmagyna görä, şu maksatnama boýunça okadylan beýleki ýurtlaryň gümrükçileri 1998-nji ýıldan bäre 8 sany uly gaçakçylygyň üstünü açypdyrlar, şolaryň arasynda Gazagystandan Özbegistana demir döwüklerini alyp barýan maşynda gizlenen 10 sany radiaktiv gurşunly konteýner we Rumynyýadan Bolgariýa barýan bir kiçi maşynyň howa kompressorynda gizlenen 10 gram aşa gurplandyrylan uran-235-de bar eken.

Türkmenistanly hünärmenler Wenada oku maksatnamasyna gatnaşyarlар

Iýul aýynyň 18-nde AED-iň (Bilim arkaly ösüş Akademiyasy) Türkmenistan boýunça direktori Tatjana Galkanova we "Winrok interneşl" maksatnamasynyň utgaşdyryjyssy Merdan Hudaýulyew Wena Diplomatıya Akademiyasynda "Ýerli we regional dolandyryş" temasy boýunça iki hepedilik VICA (Merkezi Aziýa üçin Wena başlangyjy) maksatnamasyny tamamladylar. ABŞ-nyň YHHG-daky ilçisi Stefan Minikes türkmenistanlırlara, şeýle hem, Merkezi Aziýa ýurtlaryndan okamaga baran beýleki dokuz adama ady agzalan kursy tamamlandyklary barada şahadatnama gowşurdy. Oku maksatnamasy federalizm we konstitusion dolandyryşa, etrap we şäher dolandyryşyna, şäher planlaşdyryşa, ykdysadyýet we salgyt syýasatynda, şeýle hem, daşky gurşaw meselelerine degişli temalary öz içine alýardy. VICA maksatnamasyny başyny Awstriýanyň Daşary işler ministri, Wena Diplomatıya Akademiyasy, Wena şäher häkimligi, ABŞ-nyň YHHG-daky wekilhanasy we Bilelikdäki Wena instituty bilen hyzmatdaşlykda ABŞ-nyň Wenadaky İlçihanasy başlapdy.

Awstriýanyň Daşary işler Ministriň wekili Haydemaria Gurer (sagda) we ABŞ-nyň YHHG-daky ilçisi Stefan Minikes Tatjana Galkanova kursy tamamlandygy baradaky şahadatnamany gowşuryar.

Türkmenistanda uçurym durmuşy

Talyplar maksatnamasyna gatnaşyp gaýdyp gelen uçurymlar täzeden turkmen durmuşyna öwrenişyärler

Talyp alyş-çalışy maksatnamasyny täze tamamlan alty uçurym 16-njy iýulda AKSELS maksatnamasynyň Aşgabatdaky edarasy tarapyndan geçirilen täzeden giriş seminaryna gatnaşdy. Seminaryň dowamynda uçurymlar bilen medeni-durmuş tapawudynyň ters täsirini ýeňilleşdirmäge we ýeňip geçmäge, şeýle hem, Amerikadan aýrylmak hem täzeden turkmen durmuşyna başlamak meseleleriniň çözümüne niyetlenen birnäçe çäreler geçirildi. Uçurymlaryň aglabasy bir ýyl Birleşen Ştatlarda bolup gelenden soň, medeni we durmuş derejesiniň tapawut täsirinden çykyp bilmeyärler. AKSELS hem AÝREKS maksatnamalarynyň wekilliři we ABŞ-nyň ilçihanasynyň jemgyýetçilik bilen gatnaşyklar bölümünüň işgärleri uçurymlar üçin tayýarlanan maksatnamalarydyr grant mümkünçilikleri bilen çykyş etdiler. Bu duşuşyk täze gaýdyp gelen uçurymlara talyp maksatnamasynyň öriki uçurymlary we ilçihananyň, AKSELS-iň we AÝREKS-iň uçurym utgaşdyryjylary bilen has ysnyşyklı gatnaşyk we hyzmatdaşyk guramaga mümkünçilik döretti. Uçurymlar ABŞ-da alan bilimlerini we gazanan tejribelerini ata watanyň gülläp ösmegi uğrundaulanmak höwesi bilen ýasaýarlar.

Uçurymlar täsirli rezýume yazmagy öwrenýärler

Iýul aýynyn 16-syna Parahatçılık korpusynyň meýletinçisi Kim Angelon uçurymlaryň Aşgabatdaky IATP maglumat merkezinde FLEX maksatnamasynyň dokuz uçurymy bilen

rezýume yazmak boýunça seminar geçirdi. Seminaryň dowamynda Kim okuwçylaryny umuman rezýume yazmak bilen tanyşdyryp, www.monster.com saýtynda yerleşdirilen nusgawy bir rezýümäni görkezmek bilen aýdyň hem täsirli rezýume ýazmagyň ähmiyetini düşündirdi. Uçurymlar, şeýle hem, Internetden ugrukdyryjy hatlaryň nusgasyny alyp, Kimiň kömegi bilen olary öz maksatlaryna laýyklykda üýtgetmegiň üstünde islediler. Bu seminara gatnaşanlaryň birnäçesi öñ gowy iş tapmak ýa-da iş üçin göz öñünde tutulmak üçin rezýümäniň we ugrukdyryjy hatlaryň zerurlygyna düşünmändiklerini aýdyp, muny öwrenendikleri üçin minnetdarlyk bildirdiler.

Uçurymlar üçin Internetüsti marketing seminary

Iýul aýynyn 17-sinde "Pragma" korporasiýasynda işleyän türgenleşdiriji Serdar Agaýew (RSEP-2000) uçurymlaryň Aşgabatdaky IATP maglumat merkezinde mekdep okuwçylary (FLEX) we talyplar (FSAU) üçin maksatnamalarynyň uçurymlary üçin "Internetüsti marketing" (Marketing Online) diýip atlandyrilan seminar geçirdi. Serdar seminara gelenleri marketingiň (bazar gözlegi) we kiçi biznes döretmegiň esaslary bilen tanyşdyryp, "Pragma" korporasiýaynyň www.casme.net salgylы websaýtyna "syáhat etdi". Bu saýta beýleki maglumatlar bilen birlikde haryt tapmak we alyja hyzmat edilişini gowulaşdyrmak barada maglumatlar-da yerleşdirilipdir. Mundan soň seminara gatnaşanlar alyjyny yrmagyň we mahabaçtlaryň aldawyna düşmezligiň ýollary barada çekisme guradylar. Seminaryň jemleyji bölümünde uçurymlar Türkmenistanda telekeçiliğiň düzgünleri bilen tanyşmak üçin bu meselä degişli döwlet we ýerli kanunlary gaytadan gözden geçirildiler.

Jemgyýetçilik gatnaşyklary boýunça Türkmenistanda geçirilen ilkinji oku

Türkmenistanyň hökümete degişli bolmadyk ekologik guramalarynyň Birleşiginiň Ekomerkezinin mugallymlary Tahyr Garypow, Galina Kalagina we Daniil Maýkowskiý dagy YUSAID-iň (ABŞ-nyň Halkara ösüş gullugy) we AED-iň (Bilim arkaly ösüş Akademiyasy) maliýeleşdirmeginde we goldamagyna 30-njy iýunda we

1-nji iýulda "Jemgyýetçilik guramalary üçin jemgyýetçilik gatnaşyklary" diýen temadan türgenleşik okuwyň geçirildiler.

Bu okuwa jemgyýetçilik gatnaşyklaryna (public relations, PR ýa-da "pi-ar") ol barada ornaşan umumy düşünüjeden guramacylyk ösüş kontekstinde tapawutlanýan täzece çemeleşiş usuly öňe sürülmegi netijesinde "jemgyýetdäki abraýy", "edaranyň içindäki pi-ar" we "sinergiya effektii" (jebislik güýji) diýen ýaly täze adalgalar girizildi.

Bu okuwa Türkmenistanyň tebigaty goraýış jemgyýeti, Türkmenistanyň Gyzyň ýarymaý jemgyýeti, Türkmenistanyň ýaşlar birleşiginiň ýanyndaky Çagalar fondy, "Keyik Okara", "Watancy", "Bosfor" ýaly hökümete degişli bolmadyk guramalar, "Katena" ekologiýa kluby we ýeterlik iş tejribesi bolan beýleki abraýly guramalar çağrylyp, umuman, Aşgabadyň jemgyýetçilik guramalarynyň ýígrimi ikisi we "Kaunterpart Türkmenistan" halkara guramasynyň wekili gatnaşdylar.

"Jemgyýetçilik gatnaşyklary boýunça geçirilen bu okuwyň

Türkmenistanyň jemgyýetçilik guramalarynyň öz işlerini üstünlikli dowam etdirmegine, işewür gatnaşyklary ýola goýmaga hem berkitmäge ýardam etjegine YUSAID ynanýar" diýip, bu guramanyň Türkmenistandaky direktory Brädford Kämp açylyş dabarasında sözlän sözünde aýtdy.

Bu türgenleşik okuwyň geçirimegiň usulyny Ekomerkeziň mugallymlar toparynyň özleri işläp düzdüler. Olar "beýni zabty", modelleşdirmeye, rol oýnama, öten ýagdaylary derňeme, kiçi toparlar we topar refleksiýalary diýen ýaly interaktiw usullardan peýdalandylar.

"Bu günü oku meniň jemgyýetçilik gatnaşyklary baradaky beýnimde bekän düşünjämi üýtgetdi. Häzir men dogry alnyp barylýan pi-ar syýasatyňy guramanyň ösüşü üçin zerur şertdigine düşünyärin" diýip, hökümete degişli bolmadyk "Yaşlı" guramalaryny wekili Olga Lukonina aýtdy.

"Bu oku maňa işlerimi planlaşdyryan wagtym jemgyýetçilik gatnaşyklaryny göz öňünde tutmalydygyny öwretti. Bu bolsa, öz gezeginde meniň guramamyň bähbidine bolup, onuň jemgyýetdäki abraýy ýokara göterer" diýip, "Katena" ekologik klubyň wekili Irina Andreýewa sözünü jemledi.

Bu oku 2003-nji ýylyň başynda Sankt Peterburg universtitetinde guralan Jemgyýetçilik gatnaşyklary boýunça gyş mekdebiniň materiallaryna esaslanıp geçirildi. YUSAID/AED Tahyr Garypowyň bu seminara gatnaşmagyny maliýeleşdirdi.

Tomus lageri Daşoguzyň iňlis dili mugallymlaryny bir ýere jemleýär

Daşoguz welaýatynyň iňlis dili mugallymlarynyň işjeň topary iýul aýynyň 4-13-i aralygynda iňlis dili mugallymlary üçin Daşoguz şäherindäki Amerikan merkeziniň we Parahatçylyk korpusynyň welaýatda işleýän meýletinçileriniň goldawy bilen iňlis dili lagerini gurady.

Tomus lageriniň maksatnamasy diňe bir gepleşik iňlis dilini ösdürmek usullaryny däl, eýsem, amerikan durmuşy we medeniyeti, dünýä geografiýasy we taryhy, ekologiya we daşky gurşawы goramak boýunça okuwlyry, şeýle hem, özbaşdak taýýarlyk we öz-özüni ösdürmek maksatnamalaryny öz içine alýardy. Lageriň esasy kadasy "Diňe iňlisçe gürle!" diýen şygar boldy. Bu bolsa, mugallymlaryň iňlisçe gepleyiş dilini ep-esli ösdürdi. Lageriň maksatnamasynnda gadymy Köne Ürgenç şäherine syýahat-da bardy.

Her gün diýen ýaly lagerdäki mugallymlaryň iňlis dilli myhmany bolýardy. Olaryň arasynda ABŞ-nyň İşleri ynanylan wekili Robert Tänzi, Beýik Britaniýanyň ilçisi Pol Brammel, "Kaunterpart Türkmenistan", "Winrok Interneşl"

we AKSELS guramalaryny wekilleri boldy. Jenap Tänzi lagere aýaly Stefani, ogly Deýwid we gyzy Alena bilen geldi. Olaryň hemmesi bilelikde daşky gurşawы goramak boýunça örän gyzykly çykyş etdi. Tänzileriň maşgalasy lagerdäkiler bilen nahar iýdiler we zehinler tomaşasyna gatnaşdylar.

Iň soňky gije geçirilen "lager ody" bu ýerdäkileriň köpüsü üçin unudylmajak waka boldy. Mugallymlar çogratma bişirip, aýdym aýdyp, oduň töwereginde tans edip, bu gjijäni, diýseň, gyzykly geçirildeler.

Bu lager Daşoguz welaýat iňlis dili mugallymlary üçin çäreler guramak we olaryň professionalizmine we tejribe alyş-çalşygyna ýardam etmek maksady bilen 2003-nji ýylyň mart aýýnda döredilen iňlis dili mugallymlarynyň işjeň toparynyň ilkinji taslamasydy. Lageriň işläñ döwründe guramaçylar we lagere gelenler awgust aýýnda Daşoguz welaýat iňlis dili mugallymlarynyň maslahatyny geçirmek üçin ýene-de duşuşmak barada yalaşdylar.

Iňlis dili mugallymlary üçin okuw we dynç hepdesi

Türkmenistanyň ähli welaýatyndan jemlenen 23 iňlis dili mugallymy şu ýylyň iýul aýynyň 21-28 aralygynda Aşgabatdan uzak bolmadyk sergin saýaly Gökderede geçirilen iňlis dili mugallymlarynyň başinji maslahatyna gatnaşdy. Mugallymlar ýedi günläp iňlis dilinde alnyp barlan dürlü sapaklara we çärelerge gatnaşdylar.

Maslahatıň işi iňlis dilini okadyş usulyyetindäki täzelikleri öwrenmäge görünükdirilipdi. "Iňlis dilini filmler arkaly öwretmek", "Tankydy oýlanylş" mowzuklary bilen birlikde "Dürs ýazuw" boyunça sapaklarydyr türkenleşikleri iňlis dili mugallymlary üçin geçirilýän alyş-çalyş maksatnamasynyň (TEA) uçurymlary geçirildiler. Olar Birleşen Ştatlarda Iňlis dilini okatmagyň usulyyeti we Amerikany öwreniş boýunça ýedi hepdelik okuwy tamamlap geldiler.

Mundan başga-da, maslahata gatnaşanlar işlerinde gazanan tejribelerini we ussatlyklaryny öz kärdeşleri bilen paýlaşmaga mümkünçilik tapdylar. Halkara guramalaryndan we ABŞ-nyň alyş-çalyş maksatnamalaryny tamamlan yerli ilatdan bolan çykyş edijiler-de goşulmak bilen bu maslahata

gatnaşdylar. Olar okuwçylary höweslendirmek, okatmagyň psihologik jähtleri, döredijilikli okatmak, neşekeşligiň öňünü almak ýaly temalar boyunça çykyş etdiler. Agşamky çäreleriň dowamynnda mugallymlar okadýan klaslarynda amerikan baýramlaryny bellemek üçin ulanyp biljek dürlü pikirdir aýdymlar bilen birek-biregi tanyşdyrdylar.

Mugallymlara bu maslahata çağalalaryny getirmek-de rugsat edildi. Oglan-gyzlar çağalar üçin taýýarlanan ýörite çärelerge gatnaşdylar. Bu çäreler konstruktiv oýunlar we toparlaýyn işler arkaly olaryň özlerini beýan edip bilmegine, döredijilik ukyplarynyň ösdürilmegine, şeýle hem, olarda özbaşdaklyk we dostluga bolan ymtlyş döretmäge gönükdirilendir.

Maslahata gatnaşanlaryň ählisi onuň özleriniň professional ösüşi üçin örän peýdaly bolandygyny bellediler we täze okuwy ýylynda iňlis dilini täzeče öwretmek hyjuwydyr höwesi bilen öz şäherlerine dolandylar.

Amerikan medeniyetiniň hepdeligi Aşgabatda gyzgyn garşy alynýar

(başy 1-nji sahypada)

we rok saz toparylary, şeýle hem, meşhur türkmen aýdymçylary çykyş etdiler. Konserte 600-den gowrak saz muşdagы gelip, olaryň köpüsü konsertiň dowamynnda tansa çykdylar. "Aşgabat" merkezi seýil bagynyň ýaňy-ýakynda durky täzelenen amfiteatrynda geçen bu konsert köne we täze, nusgawy we häzirki zaman sazlaryny özünde jemläp, saz muşdaklaryna hödürledi.

Bulardan daşgary iýul aýynyň 4-de "Neýtralnyý Turkmenistan" gazeti "Ylymlar respublikasy" sözbaşy astynda Birleşen Ştatlar barada makala çap etdi. Amerika döwleti döräp, tâ şu güne çenli bu ýurtda bolup geçen ylmy ösüş we meşhur alymlar baradaky bu makala Amerika medeniyetiniň hepdeliginde Türkmenistanyň milli kitaphanasında gurnalan surat sergisini görüp, bu ýurt barada has köp bilmek işläñ okyjylaryň haýyış boýunça ýazylypdyr. Hakkyatdan-da, bir surat müň söze degýär.

"Bläk Jäk" topary Erik Kläptonyň "Asmandaky gözyaşlar" aýdymyny ýetirýär.

Parahatçylyk korpusynyň meýletinçileri we olaryň ýerli hyzmatdaşlary Yolötende ýaşlar üçin saglyk lagerini döredýärler

Yoloten etrabyndan 30 orta mekdep okuwcysy Parahatçylyk korpusynyň meýletinçileri we ýerli mugallymlardyr pyndan iýul aýynyň 21-27-si araly-

gynda gurnalan saglyk lagerinde boldy. Lagerde geçiren her günlerinde okuwcylar sarygetirme, inçekesel we SPID ýaly ýokanç keseller, şeýle hem, neşekeslige garşy durma, násaga ilkinji medisina kömegini berme, ýurek saglygyny gorama we şahsy gigiyéna baradaky dersleri öz içine alýan saglyk temasyndan okuwlara gatnaşyrdylar. Lagerde bolan oglangyzlar, şeýle hem, iňlis dilini öwrendiler, nahar bişirmek, iňlis aýdymalaryny ýerine yetirmek boyunça goşmaça sapaklara gatnaşdylar we gadamy Merw şäherine ekskursiya gitdiler.

Bu lageriň işini ýerli mugallymlardyr doktorlaryň, şeýle hem hökümete degişli bolmadyk guramalaryň ýardam etmeginde ABŞ-nyň Parahatçylyk korpusynyň dört meýletinçisi gurady. Lagere Parahatçylyk korpusynyň Yoloten etrabyndaky meýletinçisi Yejin Liu ýolbaşçylyk etdi. Ol, şeýle hem, Mary welaýatyndan Andrea Beder we Şeril Walin ýaly beýleki

Lagerçileriň biri emeli usul bilen dem aldyrmany öwrenýär.

meýletinçiler bilen birlikde saglygy goraýşa degişli sapaklardan ders berdi. Bilim bermek ugrunda işleyän meýletinç Jeýson Assir iňlis dili sapaklaryny alyp bardy. "Gyzyl ýarymay" jemgyetinden we etrap hassenasynadan bolan ýerli saglyggy gorayış işgärleri, şeýle hem, ýerli mektepleriň mugallymlary lageriň işiniň üstünlikli alnyp barylmagy üçin meýletinçilere köméklerini gaýgyrmadylar. Olar käbir sapaklardan ders berdiler, şeýle hem, geňeşçi hökmünde çykyş etdiler. Tutus Merkezi Aziýa boýunça iş alyp barýan saglyk maksatlary döwlete degişli bolmadyk "Zdrawplýus" guramasy lageriň maliye üpjünçiliginini amala aşyryd. Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň Yoloten etrap bölgüsü we 2-nji mekdebiň direktory lageriň işlemeği üçin maddy-tehniki üpjünçiliginini amala aşyryd.

Bary-ýogy bir hepdäniň içinde lagerçiler saglygy goraýşa degişli bilim derejelerini ep-esli ösdürdiler. Muňa olaryň barlag işleriniň netijeleride aýdyn şayatlyk edýär. Olgangyzlaryň ählisi üçin diyen ýaly lagerde geçirgen bir hepdeleri tomus kanikullarynyň iň ajaýyp pursatlary boldy. "Eger men lageriň direktory bolan bolsadym, lageriň işini iki aýlyk ederdim" diýip, lagerçileriň biri hoşlaşyklar günü aýtdy.

"Pragma" ÝUSAID-iň sebit boýunça bölüm başlygyny kabul edýär

2003-nji ýylyň 14-nji iýulynda "Pragma" korporasiýasynyň Telekeçiliği ösdürmek taslamasy ÝUSAID-iň Telekeçilik we Maliye bölgeminiň başlygy Meri Norris bilen ilkinji taslama duşuşygyny geçirdi. Hanym Norrise telekeçilik we maliye maksatnamasynyň Almatyly kömektisi Mätýu Şoffild we ÝUSAID-iň telekeçilik we maliye taslamasynyň Aşgabatdaky dolandyryjysy Pati MakKeýb ýoldaşlyk etdiler. ÝUSAID-iň bölüm başlygynyň bu saparynyň maksady Türkmenistandaky Telekeçilik we maliye taslamasynyň täze öñegidişlikleri bilen tanyşmak, ýurtda ÝUSAID-iň aýratyn başlangyçlarynyň durmuşa geçirilmegindäki kynçlyklary ýakynandan öwrenmek we gelejekde sebtäki işleriň gerimini ösdürmek we kämilleşdirmek mümkünçiliginı kesitlemekdi.

ÝUSAID we "Pragma" ýerli professional we işewür toparlaryň arasynda aragatnaşyk, adwokatura, lobbyçılık we türgenleşik okuwlaryny geçirmäge hyzmat etjek birleşmeleriň ösüşini goldamagyny dowam etdirýärler. Şu maksat bilen Telekeçilikti ösdürmek taslamasy bir ýerli başlangyç topar bilen Türkmenistanda hasapçylaryň professional birleşmesini döretmek we bellige aldyrmak ugrunda iş alyp bardy. Telekeçiliği ösdürmek taslamasynyň Aşgabatdaky edarasyna gelende, hanym Norrisiň Türkmenistanyň hasapçylarynyň we auditorlarynyň

birleşmesi (THAB) bilen duşuşyp, ýetip gelýän maslahat barada pikir alyşmaga mümkünçiligi boldy. Türkmenistanlı hasapçylaryň we auditorlarynyň bu ýetip gelýän maslahaty olaryň guramasynyň döredilmegi, bellige alynmagy we strategik planlary bilen baglansyıkly bolar.

Türkmenistana edilen bu sapar Aşgabatda iki sany hususy Kärhana baryp görmek bilen tamamlandı. Çorek we köke önumlerini öndürmekde üstünlikli iş alyp barýan, Aşgabat bazarynyň esasy üpjünçisi "Arkaç" Kärhanasy bilen duşuşyk planlaşdyryldy. Nobatçy önumçılık dolandyryjysy bu Kärhananyň taryhy, önumlerini aýratynlyklary, önumçılığı, önumleri we olaryň satylyşy, şeýle hem, ýakyn gelejek üçin deslap göz öñünde tutulýan zatlar barada jíkme-jík gürrüň berdi. Myhmanlar, şeýle hem, Maya Hydryowanyň özünüň ýolbaşçylyk edýän hususy Kärhanasyna bardylar. Maya Hydryowa Barselonada aýallar üçin boljak "Telekeçilik we onuň mümkünçilikleri" temasyna bağışlanan maslahata gatnaşmak üçin ÝUSAID-iň grantyna mynasyp bolandyr. Hanym Hydryowa Türkmenistanda telekeçilige başlaýsy barada gürrüň berdi we telekeçilik işinde yzygideri duş gelip duran kynçlyklary barada maslahatlaşdy. Onuň önumleri (turkmen halylary, el işleri we başga senet önumleri), şeýle hem işi gelejge umyt baglayar.

Gyrgyzstana regional söwda bagışlanan maslahat üstünlikli geçdi

ÝUSAID-iň we "Pragma" korporasiýasynyň bilelikdäki Telekeçiliği ösdürmek taslamasy şu ýylyň 30-njy iýunu bilen 2-nji iýuly aralygynda Gyrgyzstana geçirilen "Merkezi Aziýada regional söwdany ösdürmek" diyen ýaly maslahatlar arkaly söwdanyň we jebisligiň ösmegine ýardam etmegini dowam etdirýär. Bu regional maslahatynyň ilkinji maksady region söwdasynyň şu günüň ýagdayyna syn etmek, şeýle hem, maslahata gatnaşan telekeçiler we degişli ýurtlar arasyndaky söwdany utgaşdyrmak we oňa ýardam etmek boldy. Maslahata gatnaşanlaryň arasynda ministrlar, iri kärhanalaryň wekilleri we işewür birleşmeler-de bardy. Bu maslahat şular ýaly gatnaşyylara sebitde we ýurtta söwda ösüşiniň aýratnylyklary bilen baglylykda söwda meselelerini we päsgeçliklerini ara alyp maslahatlaşmaga we olar boýunça tekliplerini orta atmaga, söwda gurama, söwda syýasatyň we WTO guramasyna girmek mümkünçiliginini ara alyp maslahatlaşmaga mümkünçilik berdi. Bu maslahat, şeýle hem, işewür adamlara potensial müşderi we satyjy bilen arabaglişy whole gurmaga mümkünçilik döretti.

Gyrgyzstana geçen bu maslahata Türkmenistandan "Aksa" kiçi kärhanasynyň direktory Işanguly Mejidow we Türkmenistanda Senetçiliği ösdürmek boýunça merkeziň direktory Gözel Annameredowa dagy gatnaşdy. Olaryň ikisi-de bu maslahata "Tutuş Merkezi Aziýa ýürtlary boýunça söwda degişli özgertmeler barada maglumat almak üçin oňat mümkünçilik" diýip baha berdiler. Olar, şeýle hem, mümkünçilikden peýdalanyp, Türkmenistanyň çağindan daşardaky hyzmatdaşlar we bazarlar bilen aragatnaşyga girdiler. Hakykatdan-da, jenap Mejidow bir gyrgyz telekeçisi bilen düşünişmek memorandumyna gol çekendigini aýtdy. Şeýtmek bilen-de, gelejekde "Aksa" kärhanasynyň önmüne bazar tapdy. Türkmenistan ýa gatnaşyylaryn ikisi-de şunuň ýaly tegelek stol başynda maslahata gatnaşmaga, şeýle hem, regional hyzmatdaşlar we bazarlar bilen aragatnaşy whole açmaga mümkünçilik döredendikleri üçin ÝUSAID-e we "Pragma" minnetdarlyk bildirdiler.

Türkmenistanda ýerli hünärmenler tarapyndan geçirilen ilkinji DOTS seminary

Iýul aýynyň 29-31 aralygynda HOUP maksatnamasynyň ýerli öwrediş topary Aşgabadyň dürlü saglygy saklaýyış edaralaryndan gelen maşgala lükmanlary üçin Gös-göni gözegçilik terapiýasynyň gysga möhletli kursy (DOTS) boýunça seminar geçirildiler. Aşgabat, Türkmebaşy we Mary ýimy-barlag bölgemelerinden gelen bu türgenleşdirijiler iýün aýynyň 1-11-i aralygynda Gazagystanly professional

mugallymlar topary tarapyndan amala aşyrylan "DOTS mugallymlary üçin kursy" üstünlikli tamamlapdylar. Okuwalaryny täze tamamlan turkmen DOTS hünärmenleri öz bilmelerini we tejribelerini beýleki lükmanlara öwretmek maksady bilen ýurt boýunça birnäçe seminar geçirmek işine başlaýarlar.

"Edmund Maski – 2004" aspirantçylyk talyp haklarynyň maksatnamasy

Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň höküməti ýokary bilimli, ABŞ-nyň abraýly uniwersitetlerinde bilimini dowam etdirip, magistriň derejesini almak isleýän Ermenistanyň, Azerbaýjanyň, Belorüssiyanyň, Gruziýanyň, Gazagystanyň, Gyrgyzstanyň, Moldawiýanyň, Russiýanyň, Täjigidistanyň, Türkmenistanyň, Ukrainanyň we Özbegistanyň raýatlaryna "Azatlygy goldamak üçin hereket, Edmund Maski-2004" maksatnamasy boýunça talyp hakyny yylan edip, bäsleşik geçirýär. Maksatnama ABŞ-nyň Döwlet departamentiniň Medeniýet we bilim işleri baradaky edarasy (ECA) tarapyndan maliýeleşdirilip, Halkara bilim baradaky Amerikan geňeşi (AKSELS), şeýle hem "Açyk jemgyýet" instituty tarapyndan amala aşyrylyar.

Maksatnama ýokarda atlary agzalan ýurtlaryň mundan beýlæk hem ykdysady we demokratiya taýdan ösmegine maksatnamaň ýeňijileri arkaly ýardam etmegi maksat edinýär. Şeýle hem, maksatnama gatnaşyylar ýurtlaryna gaýdyb baranyndan soň öz saýlap alan ugurlarynda öndebarlyj bolmagyna garaşylyar.

Bäsleşik açık bolup, basleşikde kesgitli talaplara laýyk gelyän islendik adam gatnaşyp biler.

Maksatnama laýyklykda şu aşakdaky ugurlar boýunça okuwlardan hödürlenilýär – işewürçilik edara ediş, ykdysadyýet, bilim bermek, tebigatdan peýdalananmak we ekologiya, halkara gatnaşyklary, žurnalistçilik, saglygy goraýyş, hukuk, kitaphanaçylyk we maglumat ýimy, jemgyýetçilik edara ediş we döwlet dolandyryşy we syýasatşinaslyk.

ANKETANYŇ İN SOŇKY TABŞYRYLMALY MÖHLETI – 2003-nji ÝYLYŇ 31-nji OKTÝABRY, 17:00.

Goşmaça maglumat üçin Halkara bilim baradaky Amerikan geňeşi bilen harbaraşyp bilersiniz: 744000, Aşgabat ş., Seydi köçesiniň 1-njy jayy, 8-nji gat; Tel./faks: (993-12) 39-53-32 (28); E-mail: eacashgabat@online.tm. Ýa-da welaýatlardaky Amerikan künjeklerinde: Dasoguzda: tel.: 5-08-14/5-03-81; Türkmenbaşyda: tel: 2-13-95; Türkmenabatda: tel: 4-40-25.